

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport
Baggerspeciedepot Trijehûs Fryslân

25 november 1997

ISBN 90-421-0305-1
Utrecht, Commissie voor de milieueffectrapportage.

commissie voor de milieueffectrapportage

Gedeputeerde Staten van Fryslân
Postbus 20120
8900 HM Leeuwarden

uw kenmerk
MO/97-109461

uw brief
12 september 1997

ons kenmerk
U802-97\Ke\ep\903-35

onderwerp
Advies voor richtlijnen voor het milieu-
effectrapport Baggerspeciedepot Trijehûs
Fryslân

doorkiesnummer
(030) 234 76 55

Utrecht,
25 november 1997

Met bovengenoemde brief stelde u, als coördinerend bevoegd gezag, de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een advies voor richtlijnen uit te brengen voor een milieueffectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over het project Baggerspeciedepot Trijehûs Fryslân. Overeenkomstig artikel 7.14 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de totstandkoming van de richtlijnen voor het MER. Zij zal gaarne vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen.

ir. M.M.U. van Dis
voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Baggerspeciedepot Trijehûs Fryslân

In afschrift aan: Waterschap Friesland

Postadres Postbus 2345
3500 GH UTRECHT
Bezoekadres Arthur van Schendelstraat 800

telefoon (030) 234 76 66
telefax (030) 233 12 95
e-mail mer@eia.nl

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport
Baggespeciedepot Trijehûs Fryslân

Advies op grond van artikel 7.14 van de Wet milieubeheer voor het milieueffectrapport over
Baggespeciedepot Trijehûs Fryslân,

uitgebracht aan Gedeputeerde Staten van Fryslân door de Commissie voor de milieueffect-
rapportage; namens deze,

de werkgroep m.e.r. Baggespeciedepot Trijehûs Fryslân

de secretaris

drs. P.A. Kee

de voorzitter

ir. M.M.U. van Dis

Utrecht, 25 november 1997

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
Hoofdpunten van het advies	1
1. Inleiding	3
2. Probleemstelling, doel en besluitvorming	4
2.1 Probleemstelling	4
2.2 Doel	5
2.3 Besluitvorming	5
3. Voorgenomen activiteit en alternatieven	6
3.1 Algemeen	6
3.2 Voorgenomen activiteit	6
3.2.1 Gegevens over de te accepteren baggerspeciespecie	6
3.2.2 Aanleg en situering van de tijdelijke opslag en permanente berging	7
3.2.3 Exploitatie van het baggerspeciedepot	7
3.2.4 Eindbestemming, afwerking, beheer en nazorg	7
3.3 Alternatieven	8
3.3.1 Nulalternatief	9
3.3.2 Meest milieuvriendelijk alternatief	9
4. Bestaande milieutoestand, autonome ontwikkeling en milieugevolgen	9
4.1 Bodem, grondwater en oppervlaktewater	10
4.2 Natuur, landschap en cultuurhistorie	11
4.3 Woon- en leefmilieu	11
5. Vergelijking van alternatieven	12
6. Leemten in informatie	12
7. Evaluatieprogramma	12
8. Vorm en presentatie	13
9. Samenvatting van het MER	13

Bijlagen

1. Brief van het bevoegd gezag d.d.12 september 1997, waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
2. Kennisgeving in de Staatscourant nr 177 d.d. 16 september 1997
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen

HOOFDPUNTEN VAN HET ADVIES

De Commissie adviseert de provincie Fryslân en het Waterschap Friesland over de richtlijnen voor het milieueffectrapport baggerspeciedepot Trijehûs.

De hoofdpunten van dit advies luiden:

- Besteed in het milieueffectrapport (MER) met name aandacht aan de definiëring van het probleem en het doel van het voornemen. Geef helder aan voor welke problemen dit initiatief een oplossing moet bieden. Maak inzichtelijk of het hier gaat om het tijdelijk opslaan en bergen van een vooraf vastgestelde hoeveelheid bodemmateriaal en (verontreinigde) waterbodems, dan wel om het tijdelijk opslaan en bergen binnen een vooraf vastgestelde exploitatieperiode.
- Ga in op het (gewijzigde) provinciale beleid ten aanzien van baggerspecieverwijdering en de motiveer de keuze voor de locatie Trijehûs.
- Besteed speciale aandacht aan de verstoring van omliggende natuurgebieden zoals De Alde Feanen en de weidevogelgebieden zowel tijdens de exploitatie als na beëindiging van de exploitatie en afwerking van het baggerspeciedepot.
- Geef duidelijk aan wat de eindbestemming van het baggerspeciedepot zal zijn en hoe deze eindbestemming landschappelijk zal worden ingepast.

1. INLEIDING

De provincie Fryslân heeft het voornemen om een depot aan te leggen met een capaciteit van naar schatting 600.000 m³ voor de tijdelijke opslag van niet-verontreinigde grond, klasse 0,1 en 2 baggerspecie en de definitieve stort van klasse 3 en 4 baggerspecie. Het baggerspeciedepot zal gerealiseerd worden op het eiland Trijehûs dat is gelegen tussen het Prinses Margrietkanaal en de Driehuister sloot, circa vier kilometer ten noordoosten van Grou.

Voor de realisatie van de baggerspeciedepot zijn vergunningen vereist in het kader van de Wet milieubeheer (Wm) en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (Wvo). De provincie Fryslân treedt hierbij op als bevoegd gezag voor de vergunningverlening in het kader van de Wm en is tevens coördinerend bevoegd gezag. Voor de Wvo-vergunning fungeert het Waterschap Friesland als bevoegd gezag.

Bij brief van 12 september 1997^{1]} is de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over het milieueffectrapport. De m.e.r.-procedure ging van start met de kennisgeving van de startnotitie in de Staatscourant^{2]}.

Dit advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r.^{3]}. De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt verder in dit advies 'de Commissie' genoemd. Het doel van het advies is om aan te geven welke informatie het MER moet bevatten om het mogelijk te maken het milieubelang volwaardig in de besluitvorming mee te wegen. Bij de opstelling van haar advies heeft de Commissie rekening gehouden met de adviezen, commentaren en opmerkingen^{4]}, die zij in afschrift van het bevoegd gezag heeft ontvangen.

1 Zie bijlage 1.

2 Zie bijlage 2.

3 De samenstelling hiervan is gegeven in bijlage 3.

4 Bijlage 4 geeft een lijst van deze reacties.

2. PROBLEEMSTELLING, DOEL EN BESLUITVORMING

2.1 Probleemstelling

Tijdelijke opslag en berging van baggerspecie

In het MER moet helder worden aangegeven voor welke problemen dit initiatief wordt ontwikkeld. Inzichtelijk moet worden gemaakt of het hier gaat om het tijdelijk opslaan en bergen van een vooraf vastgestelde hoeveelheid bodemmateriaal en (verontreinigde) waterbodems of om het tijdelijk opslaan of bergen binnen een vooraf vastgestelde exploitatieduur. Het MER dient in ieder geval inzicht te geven in de fasering en gebruiksduur van de baggerspeciestort, in relatie tot zowel de verruiming van het prinses Margrietkanaal en diverse onderhoudswerken als de sanering van waterbodems.

Ten aanzien van de tijdelijke opslag van grond en klasse 0,1 en 2 specie dient te worden aangegeven welke alternatieve mogelijkheden hiervoor beschikbaar zijn of beschikbaar komen^{5]}. Daarnaast dient te worden aangegeven of er reële mogelijkheden zijn om het vrijkomende materiaal terstond of in een later stadium te verwerken in werken (bijvoorbeeld aanleg bedrijventerrein bij Grou^{6]}). Ook voor klasse 3 en 4 specie zal moeten worden aangegeven of, en zo ja welke, alternatieve mogelijkheden hiervoor beschikbaar zijn of beschikbaar komen anders dan berging op Trijehûs^{7]}.

Geef aan hoe het voornemen zich verhoudt tot het relevante rijks- en provinciale beleid ten aanzien van baggerspecieberging, waterbodemsanering en opslag en storten van grond (Bouwstoffenbesluit). Motiveer waarom de provincie Fryslân afziet van het realiseren van één grootschalig baggerspeciedepot en in plaats daarvan heeft gekozen voor het realiseren van een aantal kleinere decentrale baggerspeciedepots.

In het MER dient in gegaan te worden op de (milieu)-argumenten op basis waarvan is gekozen voor de realisatie van een baggerspeciedepot op de locatie Trijehûs, de opslag van de baggerspecie boven maaiveld in plaats van onder water^{8]} en het niet accepteren van BAGA-specie.

Ruimtelijke inpassing

Het MER dient een doorkijk te bevatten naar de toekomstige inrichting van het depot en de omgeving daarvan^{9]}. Geef hierbij onder andere inzicht in de specifieke aard van de beoogde eindafwerking van de locatie en de directe omgeving^{10]}.

5 Zie ook reactie 6 (bijlage 4).

6 Zie ook reactie 3, 5 en 8 (bijlage 4).

7 Zie ook reactie 9 (bijlage 4).

8 Zie ook reactie 3 (bijlage 4).

9 Zie ook reactie 3, 4, en 7 (bijlage 4).

10 Zie ook reactie 3 (bijlage 4).

2.2 Doel

Uit de probleemstelling moet een concrete en duidelijke omschrijving van het doel (of de doelen) worden afgeleid. In het MER dient te worden aangegeven welke bovengrens wordt gehanteerd bij het accepteren van verontreinigde baggerspecie. Daarnaast dient te worden aangegeven of de locatie Trijehûs wordt geëxploiteerd:

- gedurende een vooraf vastgestelde periode (waarbij na het verstrijken van deze periode het opgeslagen en gestorte materiaal definitief binnen de inrichting wordt verwerkt);
- of binnen een vooraf vastgesteld volume, waarbij de exploitatieperiode onbekend is;
- of gedurende een vooraf vastgestelde periode en binnen een vooraf vastgesteld volume.

In het MER moeten ook de eventuele doelen ten aanzien van milieubescherming en milieuverbetering worden aangegeven. Doelen moeten zodanig worden beschreven dat ze kunnen dienen voor de afbakening van te beschrijven alternatieven. Met het oog op het volwaardig meewegen van het milieubelang in de besluitvorming moet aangegeven worden welke ruimte de gestelde doelen laten voor het ontwikkelen van alternatieven die gunstig zijn voor het milieu.

2.3 Besluitvorming

Kort moet worden aangegeven welke randvoorwaarden en uitgangspunten (bijvoorbeeld ruimtelijke beperkingen, grenswaarden emissies) gelden bij dit voornemen. Hierbij dient te worden verwezen naar de beleidsnota's, (ontwerp)plannen en wetten, waarin deze zijn of worden vastgelegd. Besteed in ieder geval aandacht aan het Beleidsplan verwijdering Baggerspecie, de Derde nota waterhuishouding, het beleidsvoornemen voor de Vierde nota waterhuishouding, het Natuur beleidsplan, het vigerend streekplan, de streekplanuitwerking Blauwe Zone en bestemmingsplannen¹¹].

Aangegeven moet worden of er in (de omgeving van) het studiegebied gebieden liggen, die op grond van milieuaspecten een speciale status in het beleid hebben of krijgen zoals bijvoorbeeld het natuurgebied De Alde Feanen en de milieubeschermingsgebieden¹²]. De consequenties hiervan voor de ontwikkeling van alternatieven moeten eveneens worden aangegeven.

Tevens moet beschreven worden welke maatstaven voor de afweging van alternatieven (bijvoorbeeld grens- en streefwaarden) aan het milieubeleid worden ontleend.

Het MER dient aan te geven dat het is opgesteld voor het verlenen van vergunningen krachtens de Wet milieubeer en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren door respectievelijke de provincie Fryslân en het Waterschap

11 Zie ook reactie 2 en 8 (bijlage 4).

12 Zie ook reactie 3 en 8 (bijlage 4).

Friesland. Tevens kan worden beschreven volgens welke procedure en welk tijdspad dit geschiedt en welke adviesorganen en instanties daarbij formeel en informeel zijn betrokken. Tot slot moeten de besluiten worden aangegeven die in een later stadium nog moeten worden genomen om de voorgenomen activiteit te realiseren.

3. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

3.1 Algemeen

De beschrijvingen dienen zich (ook wat betreft de mate van detail) te concentreren op die onderdelen van de activiteit die belangrijke (gunstige en ongunstige) milieuconsequenties kunnen hebben. De Commissie adviseert bij de beschrijving van de voorgenomen activiteit en de alternatieven de volgende onderdelen te onderscheiden:

- gegevens over de te accepteren baggerspeciespecie (§3.2.1);
- aanleg en situering de tijdelijke opslag en permanente berging (§3.2.2);
- exploitatie van het baggerspeciedepot (§3.2.3);
- eindbestemming, afwerking, beheer en nazorg (§3.2.4);

Bij de beschrijvingen van de voorgenomen activiteit en de milieugevolgen daarvan dienen waar mogelijk ervaringcijfers te worden betrokken die verkregen zijn bij gerealiseerde baggerspeciedepots.

Preventieve en mitigerende maatregelen

Aangegeven moet worden welke preventieve en mitigerende maatregelen worden getroffen (bijvoorbeeld ter voorkoming van verstoring van de functies van gevoelige gebieden en ter voorkoming van uitspoeling van verontreinigde stoffen uit de baggerspecie naar oppervlaktewater en grondwater). Van belang hierbij is dat ook rekening wordt gehouden met de seizoensgebondenheid van de effecten van de activiteit.

3.2 Voorgenomen activiteit

3.2.1 Gegevens over de te accepteren baggerspeciespecie

Hierbij kan worden uitgegaan van de fysische en chemische kwaliteit van de baggerspecie zoals die naar verwachting wordt aangeboden of van de fysische en chemische kwaliteit van de baggerspecie die nog net zal worden geaccepteerd. In het eerste geval dienen ook de variaties in het aanbod en samenstelling (over het jaar) en de eventuele consequenties hiervan te worden meegenomen. Terwijl in het tweede geval duidelijk dient te worden aangegeven over welke afstand de baggerspecie maximaal kan worden aangevoerd.

3.2.2

Aanleg en situering van de tijdelijke opslag en permanente berging

- geef aan hoe de locatie wordt ingericht, vermeld daarbij in ieder geval de situering van: de tijdelijke opslag, definitieve berging, (spuit)kades, loswal en eventuele voorberekingsinstallaties;
- geef aan de hand van verticale doorsneden van het depot en de directe omgeving inzicht in de opbouw van het depot, de bodem en de grondwaterstromingsrichtingen voorafgaand aan en na de exploitatie (de doorsneden worden aan de onderzijde begrensd door de indringingsdiepte van het infiltrerende water);
- geef aan welke aanvullende isolerende voorzieningen nodig zijn¹³;
- geef aan op welke wijze eventuele compartimentering plaatsvindt in de tijdelijke opslag en de definitieve berging¹⁴;
- geef aan op welke wijze bij de inrichting rekening wordt gehouden met plaatselijke gebiedskenmerken;
- beschrijf de kans op het falen van de voorzieningen (bijvoorbeeld als gevolg van onvoldoende taludstabiliteit van de kades) alsmede de maatregelen die dan moeten worden getroffen (storingsanalyse).

3.2.3

Exploitatie van het baggerspeciedepot

- op welke wijze vindt de aanvoer van de baggerspecie plaats;
- geef aan of de baggerspecie wordt voorberekt en zo ja op welke wijze dit geschiedt;
- gedurende welke periode en in welke seizoenen, op welke dagen van de week en gedurende welke uren van de dag vinden er activiteiten plaats;
- geef inzicht in het acceptatiebeleid, de acceptatieprocedure en registratie en geef aan op welke wijze aangevoerde partijen worden gecontroleerd;
- besteed aandacht aan eventuele alternatieve wijzen van storten van de baggerspecie;
- geef aan welke maximale hoogte tijdens in de exploitatiefase en welke hoogte na consolidatie wordt bereikt;
- beschrijf maatregelen om de kwaliteit van het grond- en oppervlaktewater te beheersen; effectief beheer, controle en onderhoud van isolerende voorzieningen¹⁵;
- geef aan op welke wijze eventuele zuivering van depot- en drainagewater plaatsvindt, met vermelding van de effectiviteit en geef aan waar het effluent wordt geloosd (besteed bijzondere aandacht aan zwevend stof en nutriënten).

3.2.4

Eindbestemming, afwerking, beheer en nazorg

De eindbestemming van het depot is recreatie en natuur. Aangegeven zal moeten worden welke doelen met betrekking tot recreatie en natuur worden gesteld en welke ruimtelijke zoning hiervoor noodzakelijk zal zijn om conflicten tussen natuur en recreatie te voorkomen. De landschappelijke inpassing is hierbij ook van belang.

13 Zie ook reactie 6 en 8 (bijlage 4).

14 Zie ook reactie 8 (bijlage 4).

15 Zie ook reactie 6 en 8 (bijlage 4).

Wat betreft recreatie dient te worden aangegeven:

- welke vormen van dag- en overnachtingsrecreatie mogelijk zijn; om welke aantallen het gaat en in hoeverre is sprake van seizoensgebondenheid;
- welke oppervlakten en oevers voor recreatie worden ingericht (inclusief een schets van de inrichting);

Wat betreft natuur dient ingegaan te worden op:

- de gewenste ecologische relatie met (natuur)gebieden in de (wijde) omgeving: welke functie kan het baggerspeciedepot na eindafwerking vervullen voor onder meer het natuurgebied De Alde Feanen;
- de inrichting van het depot, onder meer als broed-, foerageer- en rustgebied voor vogels.

Verder dient te worden aangegeven of er sprake is van actieve, dan wel passieve natuurontwikkeling en natuurbeheer en welke organisatie hiervoor verantwoordelijk is.

Wat betreft landschap zal niet alleen een landschapsplan voor het depot zelf opgesteld moeten worden, maar dient ook duidelijk gemaakt te worden hoe een en ander past in de bredere omgeving van Trijehûs.

De afwerking en de nazorg van de baggerspeciebergings verdienen, mede gezien het feit dat het voornemen bestaat om het depot na de exploitatiefase een recreatie en natuurbestemming te geven, bijzondere aandacht. In dit kader dient in het MER te worden aangegeven hoe deze afwerking (al dan niet gefaseerd) wordt uitgevoerd en beheerd. Daarbij dient aangegeven te worden op welke wijze de het baggerspeciedepot aan de bovenzijde wordt afgewerkt (dikte, kwaliteit en aard van het afwerkingsmateriaal). Ook dient te worden aangegeven welke consolidatiebevorderende maatregelen en beheersmaatregelen voor het percolaatwater worden getroffen.

Motiveer welke uitgangspunten ten grondslag liggen aan het ontwerp van het monitoringprogramma en geef aan hoe de monitoring plaatsvindt. Geef aan wie verantwoordelijk is voor de monitoring en het beheer (ook het natuurbeheer na de herinrichting). Geef aan op welke wijze en door wie wordt ingegrepen bij het eventueel geconstateerd falen van de voorzieningen.

3.3

Alternatieven

(Inrichtings)alternatieven kunnen worden samengesteld door te variëren op de in paragraaf 3.2 genoemde onderdelen. De keuze van de voorgenomen activiteit en de (inrichtings)alternatieven moet worden gemotiveerd. In het MER zijn vooral de milieuargumenten voor deze keuze van belang. Voor onderlinge vergelijking moeten de milieueffecten van de alternatieven volgens dezelfde methode en met hetzelfde detailniveau worden beschreven. De beschrijving van het meest milieuvriendelijke alternatief is verplicht.

3.3.1 **Nulalternatief**

Aangegeven moet worden of een situatie waarbij de voorgenomen activiteit of één van de (inrichtings)alternatieven niet plaatsvindt, in relatie tot het doel van het voornemen een reëel alternatief is (bijvoorbeeld verwerking en/of stort elders in of buiten de provincie). In dat geval moet het nulalternatief als een volwaardig alternatief worden beschreven. Is dit niet het geval, dan moet dit beargumenteerd worden aangegeven en kan worden volstaan met het beschrijven van de huidige milieusituatie, inclusief autonome ontwikkeling.

3.3.2 **Meest milieuvriendelijk alternatief**

Het meest milieuvriendelijke alternatief moet:

- realistisch zijn, dat wil zeggen het moet voldoen aan de doelstellingen van de initiatiefnemer, alsmede binnen zijn of haar competentie liggen;
- uitgaan van de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming en/of verbetering van het milieu.

De Commissie adviseert bij het ontwikkelen van het meest milieuvriendelijke alternatief een 'actieve' aanpak te volgen. Hiermee wordt bedoeld, dat toepassing van de beste bestaande mogelijkheden voor milieubescherming en milieuverbetering bij de ontwikkeling van dit alternatief als uitgangspunt wordt genomen. Het meest milieuvriendelijke alternatief moet in ieder geval aandacht besteden aan een optimale landschappelijke inpassing en natuurontwikkeling (aansluiting op natuurgebied De Alde Feanen) alsmede aan de minimalisatie van de verstoring zowel tijdens als na de exploitatie van de baggerspeciestort.

4. **BESTAANDE MILIEUTOESTAND, AUTONOME ONTWIKKELING EN MILIEUGEVOLGEN**

Bestaande toestand

De bestaande toestand van het milieu in het studiegebied, inclusief de autonome ontwikkeling hiervan, moet worden beschreven (voor zover deze wordt beïnvloed) als referentie voor de te verwachten milieueffecten. Daarbij wordt onder de autonome ontwikkeling verstaan: de toekomstige ontwikkeling van het milieu, zonder dat de voorgenomen activiteit of een van de alternatieven wordt gerealiseerd. Bij deze beschrijving moet het MER uitgaan van ontwikkelingen van de huidige activiteiten in het studiegebied en van reeds genomen besluiten over nieuwe activiteiten. Hierbij kan worden gedacht aan de verruiming van het prinses Margriet kanaal, natuurontwikkeling en recreatieve ontwikkelingen rond dit deel van de Friese boezem. De Commissie adviseert om de huidige polder (deels vergraven met grond en zandopslag) als uitgangspunt te nemen voor de bestaande toestand van het milieu.

Indien niet zeker is of bepaalde ingrijpende activiteiten zullen doorgaan, dan kunnen hiervoor verschillende scenario's worden gebruikt.

Het studiegebied moet op kaart worden aangegeven en omvat de locatie en haar omgeving, voor zover daar effecten van de voorgenomen activiteit kun-

nen gaan optreden. Per milieuaspect kan de omvang van het studiegebied verschillen. Tevens moet op kaart een overzicht worden gegeven van de in het studiegebied gelegen gevoelige gebieden en objecten zoals het natuurgebied De Alde Feanen, het omringende weidevogelgebied en (recreatie) woningen.

Gevolgen voor het milieu

Bij de beschrijving van de milieugevolgen dienen de volgende algemene richtlijnen in acht te worden genomen:

- bij de beschrijving van de gevolgen voor het milieu moet, waar nodig, de ernst worden bepaald in termen van aard, omvang, reikwijdte en mitigeerbaarheid;
- naast negatieve effecten moet ook aan positieve effecten aandacht worden besteed zoals bijvoorbeeld natuurontwikkeling;
- er dient onderscheid te worden gemaakt naar gevolgen die zich voordoen tijdens de exploitatie van de baggerspeciesteden en gevolgen die zich (ook) na realisatie van de eindafwerking voordoen;
- onzekerheden en onnauwkeurigheden in de voorspellingsmethoden en in gebruikte gegevens moeten worden vermeld;
- vooral aandacht moet besteed worden aan die effecten die per alternatief verschillen of die welke de gestelde normen (bijna) overschrijden.

4.1 Bodem, grondwater en oppervlaktewater

De resultaten van het *Effectonderzoek baggerspeciedepot Trijehûs* kunnen als uitgangspunt dienen voor de beschrijving van de effecten op het grondwater. In het MER dient evenwel nader ingegaan te worden op de volgende punten¹⁶:

- stem de uitgangspunten voor de effectberekeningen af op de te verwachten dichtheid van de baggerspecie bij het in depot brengen;
- ga nader in op de te verwachten aard en mate van verontreiniging van de baggerspecie of ga uit van de maximaal te accepteren kwaliteit van de baggerspecie (zie § 3.2.1);
- houd met de voorspelling van effecten naar het grondwater rekening met de nieuwste inzichten op het gebied van adsorptiecapaciteit en biologische afbraak van mobiele verontreinigingen;
- beschrijf de relatieve bijdrage van de verschillende mogelijk te treffen isolerende voorzieningen op de emissie van verontreinigingen naar het grondwater en oppervlaktewater en ga daarbij in op tijdsafhankelijke aspecten en levensduur van de voorzieningen;
- houd bij de beschrijving van de te verwachten kwaliteit, de eventuele zuiveringsnoodzaak en de effecten van het drainagewater op het oppervlaktewater rekening met het drainageniveau en de levensduur van de onderdrainage;
- geef tevens aan in hoeverre kwelwater en consolidatiewater (door zetting van de ondergrond) worden afgevangen.

16 Zie ook de aanbevelingen in het Effectonderzoek baggerspeciedepot Trijehûs.

4.2 Natuur, landschap en cultuurhistorie

De bestaande toestand en autonome ontwikkeling

- met kaartmateriaal en beschrijvingen dient duidelijk te worden gemaakt welke bestaande en potentiële natuurwaarden in het studiegebied aanwezig zijn¹⁷;
- geef de visueel-ruimtelijke kenmerken van de locatie en haar omgeving weer¹⁸;
- geef inzicht in de aanwezige archeologische en cultuurhistorische waarden en de noodzaak tot uitvoeren van een archeologisch vooronderzoek¹⁹.

Milieugevolgen

- beschrijf de gevolgen voor flora en fauna, waarbij onderscheid gemaakt moet worden tussen de gevolgen die zich voordoen in de exploitatiefase en de gevolgen die zich voordoen als het eiland -na het beëindigen van de stortactiviteiten- in recreatief gebruik is (bij fauna kan onder andere gedacht worden aan verstoring veroorzaakt door recreanten (oeverrecreatie of pleziervaart) of beroepsvaart);
- geef de landschappelijke invloed van het project op de directe en wijdere omgeving weer, tijdens de exploitatie maar vooral na realisering van de eindbestemming en maak daarbij gebruik van onder andere schetsen, vogelvluchten, dwarsdoorsneden en zichtlijnen²⁰.

4.3 Woon- en leefmilieu

De bestaande toestand en autonome ontwikkeling

- beschrijf de achtergrondniveau's voor wat betreft geluidhinder.

Milieugevolgen

- bepaal de geluidssituatie voor de aanleg- en exploitatiefase van het depot en geef aan welke maatregelen genomen kunnen worden om geluidsoverlast te beperken;
- beschrijf de gevolgen voor de leefbaarheid van nabij gelegen woonbebouwing en bestaande en nieuw aan te leggen (extensieve) recreatiemogelijkheden door eventuele geluidhinder, visuele hinder, geurhinder en stofhinder²¹;
- beschrijf de recreatieve gebruiksmogelijkheden van het eiland Trijehús (en directe omgeving) gedurende en na de exploitatiefase;
- geef inzicht in veiligheidsrisico's als gevolg van bijvoorbeeld kadebreuk, scheepvaartbewegingen of betreding van het baggerspeciedepot door onbevoegden en geef aan hoe onaanvaardbare risico's gereduceerd zullen worden.

17 Zie ook reactie (bijlage 4).

18 Zie ook reactie 4 (bijlage 4).

19 Zie ook reactie 1 (bijlage 4).

20 Zie ook reactie 4 en 7 (bijlage 4).

21 Zie ook reactie (bijlage 4).

5. VERGELIJKING VAN ALTERNATIEVEN

De milieueffecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven moeten onderling én met de referentie worden vergeleken. Doel van de vergelijking is inzicht te geven in de mate waarin, dan wel de essentiële punten waarop, de positieve en negatieve effecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven verschillen. Vergelijking moet bij voorkeur op grond van kwantitatieve informatie plaatsvinden.

Bij de vergelijking moeten de doelstellingen en de grens- en streefwaarden van het milieubeleid worden betrokken.

Hoewel dit geen verplicht deel van het MER uitmaakt, beveelt de Commissie aan een indicatie te geven van de kosten van de verschillende alternatieven.

6. LEEMTEN IN INFORMATIE

Het MER moet aangeven over welke milieuaspecten geen informatie kan worden opgenomen vanwege gebrek aan gegevens. Deze inventarisatie moet worden toegespitst op die milieuaspecten, die (vermoedelijk) in verdere besluitvorming een belangrijke rol spelen. Op die manier kan worden beoordeeld, wat de consequenties moeten zijn van het gebrek aan milieuinformatie.

Beschreven moet worden:

- welke onzekerheden zijn blijven bestaan en wat hiervan de reden is;
- in hoeverre op korte termijn zou kunnen worden voorzien in de leemten in informatie;
- hoe ernstig leemten en onzekerheden zijn voor het te nemen besluit;
- de consequenties die leemten en onzekerheden hebben voor het besluit.

7. EVALUATIEPROGRAMMA

De provincie Fryslân en het Waterschap Friesland moeten bij de besluiten aangeven op welke wijze en op welke termijn een gericht evaluatieonderzoek verricht zal worden om de voorspelde effecten met de daadwerkelijk optredende effecten te kunnen vergelijken en zo nodig aanvullende mitigerende maatregelen te treffen. Het verdient aanbeveling, dat de provincie Fryslân als initiatiefnemer in het MER reeds een aanzet tot een programma voor dit onderzoek geeft, omdat er een sterke koppeling bestaat tussen onzekerheden in de gebruikte voorspellingsmethoden, de geconstateerde leemten in kennis en het te verrichten evaluatieonderzoek.

8. VORM EN PRESENTATIE

Bijzondere aandacht verdient de presentatie van de vergelijkende beoordeling van de alternatieven. De onderlinge vergelijking dient bij voorkeur te worden gepresenteerd met behulp van tabellen, figuren en kaarten. Voor de presentatie beveelt de Commissie verder aan om:

- het MER zo beknopt mogelijk te houden, onder andere door achtergrondgegevens (die conclusies, voorspellingen en keuzen onderbouwen) niet in de hoofdtekst zelf te vermelden, maar in een bijlage op te nemen;
- een verklarende woordenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst bij het MER op te nemen;
- recent kaartmateriaal met een duidelijke legenda te gebruiken en daarbij topografische namen goed leesbaar weer te geven.

9. SAMENVATTING VAN HET MER

De samenvatting is het deel van het MER dat vooral wordt gelezen door besluitvormers en insprekers en verdient daarom bijzondere aandacht. De samenvatting moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER. Daarbij moeten de belangrijkste zaken zijn weergegeven, zoals:

- de hoofdpunten voor de besluitvorming;
- de voorgenomen activiteit en de alternatieven;
- de belangrijkste effecten voor het milieu bij het uitvoeren van de voorgenomen activiteit en de alternatieven;
- de vergelijking van de alternatieven en de argumenten voor de selectie van het meest milieuvriendelijke alternatief en het voorkeuralternatief;
- belangrijke leemten in kennis.

BIJLAGEN

bij het advies voor richtlijnen
voor het milieueffectrapport
Baggerspeciedepot Trijehûs Fryslân

(bijlagen 1 t/m 4)

Handwritten signature

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 12 september 1997 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

provinsje fryslân
provincie fryslân

postbus 20120
8900 hm Leeuwarden
tweelaksmarkt 52
telefoan: (058) 292 59 25
telefax: (058) 292 51 25

Commissie voor de milieu-effectrapportage,
Arthur van Schendelstraat 800,
Postbus 2345,
3500 GH UTRECHT.

	Commissie voor de milieu-effectrapportage
ingekomen :	16 SEP. 1997
nummer :	1216-97
dossier :	903-1,2/3 4 (5x)
kopie naar :	Sc/pres/bib

Leeuwarden, 12 september 1997

Ons kenmerk : MO/97-109461
Afdeling : milieuvergunningen
Toestel : 2925335/S. Akkerman
Uw kenmerk : -
Bijlage(n) : Startnotities, openbare kennisgeving, DHV-rapport

Onderwerp :
**toepassing Wet Milieubeheer: baggerspeciedepot Trijehûs
opstellen advies voor richtlijnen**

Hierbij zenden wij u vijf exemplaren van de Startnotitie ten behoeve van de milieu-effectrapportage voor vergunningverlening voor het op te richten baggerdepot Trijehûs.

Tevens zenden wij u een exemplaar van de tekst van de openbare kennisgeving. Het betreft een initiatief van de provincie Fryslân.

Het baggerspeciedepot moet komen te liggen op het eiland Trijehûs, aan het Prinses Margrietkanaal en ca. 4 km ten noordoosten van Grou.

De Startnotitie wordt met ingang van 17 september 1997 ter inzage gelegd in de gemeentehuizen van Boarnsterhim (Grou) en Smallingerland (Drachten) alsmede in het Provinsjehûs in Leeuwarden.

Wij verzoeken u ons tot of op uiterlijk 29 november 1997 te adviseren over de door ons vast te stellen richtlijnen.

provinsje fryslân

Wat betreft uw advies het volgende.

Alvorens is gestart met de m.e.r. is een onderzoek verricht naar een aantal mogelijke effecten van het depot op betreffende lokatie. Dit onderzoek, uitgevoerd door DHV Amersfoort is bijgevoegd. Het betreffende rapport moet als een belangrijke bouwsteen fungeren voor het MER. Het rapport gaat in op civieltechnische zaken en eventueel daaraan te verbinden gevolgen voor het milieu. Wij verzoeken u om aan te geven of en zo ja welke essentiële zaken nog ontbreken in het licht van het te maken MER.

Verder vernemen wij graag uw advies over het onderzoeken en weergeven van mogelijke gevolgen voor overige MER-criteria als natuur, landschap etc.

Wilt u meer informatie, dan kunt u contact opnemen met dhr. D. Haitzma, afdeling Vaarwegen, Inspectie en Scheepvaart (058 - 2925371) of met dhr. S. Akkerman, werkzaam bij de afdeling Milieuvergunningen (058 - 2925335).

Wij zien met belangstelling uw advies tegemoet.

Gedeputeerde Staten van Fryslân,

voorzitter,

loco-griffier.

26
BIV

BIJLAGE 2

Kennisgeving van de startnotitie in Staatscourant nr. 177 d.d. 16 september 1997

provinsje Fryslân

Openbare kennisgeving milieu-effectrapportage (m.e.r.) baggerspeciedepot Trijehûs inspraak voor de richtlijnen

Met ingang van 17 september 1997 ligt de Startnotitie m.e.r. voor het baggerspeciedepot Trijehûs ter inzage.

Het baggerspeciedepot moet komen te liggen op het eiland Trijehûs, aan het Prinses Margrietkanaal en ca. 4 km ten noordoosten van Grou.

Het is de bedoeling om baggerspecie en grond te storten. Voor een deel zal het daarbij gaan om matig tot ernstig verontreinigde baggerspecie. De beoogde capaciteit is ca. 600.000 m³.

Procedure

Alvorens besluiten kunnen worden genomen voor de uitvoering van het baggerdepot moet er een milieu-effectrapport (MER) worden gemaakt. Het MER is bedoeld voor het - uit milieu-oogpunt - ondersteunen van de besluitvorming.

Voor de opstelling van het MER moeten wij richtlijnen vaststellen. De richtlijnen geven aan wat er in het MER moet komen.

Startnotitie: inzage en reacties

Wij stellen u hierbij in de gelegenheid opmerkingen te maken, die kunnen bijdragen aan onze richtlijnen. Detailinformatie over het voornemen is te vinden in de "Startnotitie m.e.r. Baggerspeciedepot Trijehûs".

Deze startnotitie ligt vanaf heden op werkdagen en tijdens kantooruren ter inzage te:

- Grou, in het gemeentekantoor van Boarnsterhim, J.W. de Visserwei 10, op werkdagen van 08.00 tot 12.00 uur en op woensdag van 17.30 tot 19.30 uur;
- Drachten, bij het publieksbureau in de hal van het gemeentehuis van Smallingerland, Gauke Boelensstraat 2, elke werkdag van 09.00 tot 12.00 uur en van 14.00 tot 16.00 uur. Belangstellenden kunnen de stukken tevens op donderdagavond inzien nadat daarom telefonisch is verzocht, tel. (0512)581233;
- Leeuwarden, in het provinciehuis, Tweebaksmarkt 52, bij de afdeling Milieuvergunningen, kamer 071, op werkdagen van 09.00 tot 12.00 uur en van 14.00 tot 16.00 uur, tel. (058)2925128.

Inspraak

Tot uiterlijk vier weken na het verschijnen van deze kennisgeving kunt u schriftelijk opmerkingen maken. Deze opmerkingen moet u richten aan:

Gedeputeerde Staten van Fryslân,
Tweebaksmarkt 52, Postbus 20120,
8900 HM LEEUWARDEN
onder vermelding van: baggerspeciedepot
Trijehûs

Nadere informatie

Wilt u meer weten, dan kunt u contact opnemen met dhr. D. Haitsma, afdeling Vaarwegen, Inspectie en Scheepvaart, tel. (058)2925371,
of met dhr. S. Akkerman, werkzaam bij de afdeling Milieuvergunningen, tel. (058)2925335.

Leeuwarden, 16 september 1997

Gedeputeerde Staten van Fryslân.

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Gedeputeerde Staten van Fryslân

Bevoegd gezag: Gedeputeerde Staten van Fryslân (coördinerend) en het Waterschap Friesland

Besluit: Vergunning ingevolge de Wet milieubeheer en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren

Categorie Besluit m.e.r.: C18.3

Activiteit: De provincie Fryslân heeft het voornemen om een depot aan te leggen met een capaciteit van naar schatting 600.000 m³ voor de tijdelijke opslag van niet-verontreinigde grond, klasse 0,1 en 2 baggerspecie en de definitieve stort van klasse 3 en 4 baggerspecie. Het baggerspeciedepot zal gerealiseerd worden op het eiland Trijehûs dat is gelegen tussen het Prinses Margrietkanaal en de Driehuister sloot, circa vier kilometer ten noordoosten van Grou.

Procedurale gegevens:

kennisgeving startnotitie: 12 september 1997

richtlijnen uitgebracht op: 25 november 1997

Samenstelling van de werkgroep:

ir. M.M.U. van Dis (voorzitter)

ir. J.H.A. Driessen

ir. W.H.A.M. Keijsers

ir. F.J. Schuurman

Secretaris van de werkgroep: drs. P.A. Kee

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	19971013	Rijksdienst voor Oudheidkundig Bodemonderzoek	Amersfoort	19971014
2.	19971023	Provinsjale Wetter en Miljeu Kommisje	Leeuwarden	19971024
3.	19971013	Waterschap Friesland	Leeuwarden	19971024
4.	19971013	dhr. O.K.P. Bartels, namens fam. Wesselink, fam. Geupin en mw. Grundemann	Grou	19971024
5.	19971013	NV Service Centrum Grondreiniging	Utrecht	19971024
6.	19971015	Inspectie van de volksgezondheid voor de hygiëne van het milieu voor Groningen, Friesland en Drenthe	Groningen	19971024
7.	19971013	Stichting Behoud Fries Cultuurlandschap Mid-Friesland	Grou	19971024
8.	19971013	Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, Directie Noord	Groningen	19971105
9.	19971029	Stuurwiel bagger- en slibbewerking	Leeuwarden	19971111

